

SPOLUPRÁCE NPÚ-ÚOP V PARDUBICÍCH S OBCEMI V PÉČI O KULTURNÍ PAMÁTKY

-
- ❖ **Spolupráce se správami památkových objektů**
  - ❖ **Spolupráce v oblasti památkové péče**
  - ❖ **Proměna NPÚ od 1.1.2013**

❖ **Spolupráce se správami památkových objektů**

- **Hrady – Kunětická hora a Litice**
- **Zámky – Slatiňany a Litomyšl**
- **SLS – Vysočina**

Správa hradu Kunětická hora

-
- Informuje obec Ráby o svých aktivitách a ta je propaguje na vývěškách, internetových stránkách, letácích apod.
  - Při některých akcích, které zatěžují katastr obce, nabízí správa hradu jako určitou formu kompenzace zvýhodněné vstupné pro obyvatele Rábů (např. motosraz pod hradem)
  - V roce 2012 navíc správa hradu úžeji spolupracuje s městem Pardubice na propagaci akcí pořádaných v rámci celorepublikového projektu NPÚ **Pernštejnský rok** (např. Průvod pernštejnské rodiny z Pardubic na Kunětickou horu 9. června, Král na hradě 22. července, Hradozámecká noc 1. září)

Správa hradu Litice

-
- Správa hradu Litice informuje obec Litice nad Orlicí o plánovaných akcích a ta je propaguje na vývěškách, internetových stránkách, letáčích apod. (spolupráce probíhá i naopak – obecní akce propaguje v rámci svých možností i správa hradu)

Správa zámku Slatiňany

- Spolupracuje s městem Slatiňany především prostřednictvím místního infocentra
- O vánocích uspořádala ve spolupráci s městem jarmark na nádvoří zámku spojený s vánočně laděnými prohlídkami (cca 1500 návštěvníků). Letos se bude tato akce opakovat 16. prosince.

19. května se v prostorách zámeckého parku konal již 6. ročník tzv. Slatiňanského pozastavení (taneční, hudební a divadelní vystoupení, program především pro rodiny s dětmi), které organizuje město

Vánoční jarmark na zámku Slatiňany 18.12.2011

Slatiňanské pozastavení v zámeckém parku 19.5.2012

-
- Samozřejmostí je spolupráce s městem při rezervacích vstupenek na jednotlivé koncerty v prostorách zámku a vzájemná propagace přes tiskové zprávy, plakáty, internet či sociální sítě typu Facebook
  - Na dobré úrovni je také spolupráce se základní školou a základní uměleckou školou, které zřizuje město. Již druhým rokem proběhlo pasování prvňáčků na čtenáře v zámecké knihovně knížetem Auerspergem a jeho chotí Vilemínou a na zámku dostali také své první vysvědčení. V prostorách zámku se konají absolventské koncerty dětí ze ZUŠ a mimo hlavní turistickou sezónu jsou využity pro prezentaci prací žáků této školy

Pasování prvňáčků na čtenáře v zámecké knihovně

-
- V zámeckém parku mohou turisté spatřit vzácné koně Převalského, jejichž pobyt je financován z rozpočtu SZ Slatiňany. V letošním roce město Slatiňany přispělo na jejich chov částkou 10 000,- Kč
  - Do Švýcarska (hospodářský objekt v lesích nedaleko zámku, původně myslivna přestavěná v polovině 19. st. rodem Auerspergů na salaš), kterou provozuje město, a kde byla letos na konci června otevřena expozice starokladrubskeho koně, zapůjčila správa zámku část exponátů a do budoucna je počítáno se zavedením společné zvýhodněné vstupenky do obou objektů

Kobylka Xandy a hřebec Fučík v zámeckém parku

- Město Chrudim letos finančně přispělo na exkurzi do zámeckého arboreta, která se konala 10. června v rámci Dne otevřených parků a zahrad

Správa zámku Litomyšl

- je každoročně dějištěm Mezinárodního operního festivalu Smetanova Litomyšl (letos 54. ročník zaznamenal rekordní návštěvnost přibližně 26 000 lidí). Vzhledem k termínu konání festivalu (červen – červenec) je třeba na základě smlouvy o spolupráci respektovat ve vztahu k návštěvníkům zámku a posluchačům festivalu provoz objektu a specifikum produkcí.

Prohlídka zákulisím festivalu Smetanova Litomyšl

Prohlídky zákulisím festivalu Smetanova Litomyšl

- Letošní ročník festivalu nesl podtitul Pocta Pernštejnům a 1. července byl v jeho rámci uveden koncert Pocta Pernštejnům v provedení orchestru Česká sinfonieta a dirigenta Radka Baboráka – pořadatelé festivalu tak vyšli vstříc celorepublikovému projektu NPÚ Pernštejnský rok 2012

-
- Ve druhém patře zámku se nalézá Městská obrazárna, kterou má ve správě Městská galerie Litomyšl.
  - Pořádá zde pravidelně výstavy, tento rok např. výstavu *Poznávej se! – aneb prověř svoje smysly a schopnosti* – hlavolamy pro děti i dospělé
  - Smetanova Litomyšl, o.p.s.
  - Provozuje v zámeckém sklepení stálou expozici soch Olbrama Zoubka

-
- **Další spolupráce** – společné presentace, výstavy a veletrhy (např. účast na svatebním veletrhu ve spolupráci s Městem Pardubice),
  - společenské akce (setkání s družebními městy, udělování čestných cen – např. předání Ceny purkmistra Laška – slavnostní předání ocenění Rady města Litomyšle paní MUDr. Haně Šmákalové 8. září 2012,
  - Dny japonské kultury 14. května 2011,
  - vánoční koncerty společně s městem Litomyšl sbírka na vánoční dárky pro děti z dětských domovů

Dny japonské kultury v Litomyšli 14.5.2011

-
- V rámci revitalizace zámeckého návrší, která probíhá od roku 2010, a na níž město Litomyšl obdrželo dotaci z evropských fondů ve výši téměř 400 milionů korun, zapůjčil NPÚ městu na osm let piaristický kostel Nalezení sv. Kříže, kočárovnu a anglický park.
  - Po dokončení obnovy bude kostel opět sloužit svému původnímu liturgickému účelu a zároveň zde budou probíhat koncerty a výstavní akce, v kočárovně bude zřízena cafeterie, anglický park dostane zcela novou podobu.

Revitalizace zámeckého návrší v Litomyšli

Obnova kostela Nalezení sv. Kříže

Soubor lidových staveb Vysočina

- V letošním roce byla slavnostně otevřena revitalizovaná památková rezervace Betlém Hlinsko – projekt byl financován z ROP NUTS II Severovýchod
- Město Hlinsko z těchto i ze svých vlastních finančních prostředků opravil objekt ve vlastnictví NPÚ (poloroubený domek čp. 178, který Soubor lidových staveb Vysočina získal v roce 2003 darem od poslední majitelky paní Anny Pickové). Po rekonstrukci bude domek sloužit pro konání speciálních programů pro školy a širokou veřejnost. Z finančních prostředků poskytnutých městem byly upraveny i venkovní prostory ve vlastnictví státu předzahrádka, veřejná zeleň, potok a komunikace včetně historického mostu přes řeku Chrudimku

Slavnostní otevření revitalizované expozice Betlém v Hlinsku 24.8.2012

Slavnostní otevření revitalizované expozice Betlém v Hlinsku 24.8.2012

-
- Památková rezervace Betlém Hlinsko slouží jako místo konání některých kulturních programů, pořádaných městem Hlinsko, jako jsou např. Adámkovy folklorní slavnosti (tento rok proběhl již 17. ročník)
  - Soubor lidových staveb Vysočina dále spolupracuje s domovem seniorů Drachtinka, s městským fotoklubem či se Základní uměleckou školou Hlinsko při pořádání výstav a dalších akcí

17. Adámkovy folklorní slavnosti – Betlém Hlinsko 24. – 26.8.2012

- Spolupráce s obcí Vysočina (což se týká skanzenů Veselý Kopec a Svobodné Hamry) probíhá na standardní úrovni, především v oblasti propagace akcí, stejně jako na ostatních objektech, jak uvedeno výše

❖ **Spolupráce v oblasti památkové péče**

- **Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (pověřené obce)**
- **Obce jako vlastníci kulturních památek**
- **Finanční pomoc**

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (pověřené obce)

- Spolupráce vyplývá ze zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění. NPÚ jako odborná organizace státní památkové péče vykonává veškeré odborné činnosti v oboru např. plní úkoly odborně metodické, dokumentační, informační, zabezpečuje průzkumy, vede ústřední seznam kulturních památek, apod.
- Zpracovává odb. vyjádření pro ObÚ a KrÚ jako podklad pro vydání závazných stanovisek a rozhodnutí.

-
- V některých případech je třeba se soustředit na nedodržování závazných stanovisek a rozhodnutí ze strany majitelů, správců památek (hrozící sankce a zamezení možnosti získání podpory)
  - S tím souvisí respektování jednotlivých částí i prvků historických objektů. Nelze vždy aplikovat novodobé zásahy a rezolutně uplatňovat soudobé požadavky. Některé klasické postupy a technologie se v dnešní době dají používat, částečně lze přistoupit i na určitý kompromis.
  - Platnost stejného modelu odborných vyjádření NPU v chráněných územích. Některé zásady platí i v oblasti plošné ochrany. Jedná se především o památkové rezervace, památkové zóny a ochranná pásma.

Obce jako vlastník kulturních památek

- Nepodceňovat obnovu kulturních památek a zadávat zpracování kvalitních průzkumů a projektů. Památky mají mnohá specifika a nelze je vždy obnovovat jako běžný stavební fond. Kvalitními podklady zpracovanými před opravami se zamezí různým nedorozuměním, dodatkům a předejde se i nevratným zásahům.
- U památek a historických objektů je vhodné plánovat opravy s časovým předstihem, aby se předešlo obnově fasád, omítek, restaurování atd. při nevhodných klimatických podmínkách ke konci kalendářního roku.

Finanční pomoc

- stát
- kraj
- obec
- jiné dotační tituly

stát

- MK ČR- dotačních programy, jsou koncipovány tak, aby poskytnutím finančního příspěvku bylo dosaženo dlouhodobých cílů státu v péči o památkový fond- vychází z Koncepce památkové péče v ČR na léta 2011-2016

rok 2008.....862 mil.Kč

rok 2009.....737 mil.Kč

rok 2010 409

rok 2011 607

rok 2012 504

Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

Program je určen pro památky mimo MPR a MPZ, nejsou NKP a nejsou ve vlastnictví České republiky. Jsou určeny i na obnovu movitých památek spojených se stavbou (např. oltáře, varhany v kostelích), pokud je stavba kulturní památkou

Program Podpora pro památky UNESCO

Program je určen pro památky zapsané na seznamu UNESCO (nebo u těch, kde byl podán návrh na nominaci nebo je již Národním památkovým ústavem zpracovávána nominační dokumentace. Prioritou jsou dotace na Management plan, Vědeckovýzkumné projekty vztahující se k těmto památkám např. archivní průzkum SHP), Prezentace, propagace a edukace památek (např. semináře, konference, workshopy, odborné monografické publikace).

Havarijní program

Program je určen pro řešení havarijních stavů památek (statika, krovy, střechy), nelze hradit modernizaci objektu, zateplení, rozvody vody a elektroinstalace, úpravy okolí, projekty, SHP, restaurování. Žádosti se předávají na formulářích na regionální NPÚ, kde interní komise rozdělí finance z celkové částky, přidělené regionu MK ČR. Kladně vyřízené žádosti jsou zaslány na MK, které těmto žadatelům distribuuje finanční prostředky. Kontrolu prací a čerpání provádí NPÚ.

Program regenerace MPR a MPZ

Program je určen pro MPR a MPZ v jejich hranicích. Žadatelé každoročně vyplňují Anketní dotazník pro hodnocení měst a zasílají jej na MK. Města musí mít zpracovaný Program regenerace, výběr měst a výši přidělených financí posuzuje MK na základě žádostí potvrzených orgány státní památkové péče a NPU. Každoročně je vyhlášována Cena o nejlepší přípravu Programu regenerace MPR a MPZ. Komise při NPU vybere z přihlášených krajského vítěze, všechny přihlášky z regionu se zašlou na MK, kde ústřední komise určí celostátního vítěze, který je vyhlášen při Mezinárodním dnu památek, včetně finančního příspěvku.

Program péče o VPR a VPZ a krajinné památkové zóny

Program je určen na podporu obnovy lidové architektury (chalupy, kapličky, tvrže, venkovské kostely, zámečky, technická díla, restaurování soch) na území vesnické památkové rezervace a vesnické památkové zóny.

- V Pardubickém kraji je jedna krajinná památková zóna – Slatiňansko-slavická krajinná památková zóna, připravuje se prohlášení další zóny – Kladruby nad Labem a okolí.

Program restaurování movitých kulturních památek

- Program vznikl po ničivých povodních v roce 1997. Z jeho dotací se mohou restaurovat církevní movité památky a movité památky na hradech a zámcích v České republice. Přihlášky se shromažďují s ročním předstihem na regionálních NPÚ, po zkompletování všech potřebných dokladů jsou žádosti předány na MK. Zde pracovní komise (každý regionální NPÚ má zde svého zástupce) posoudí přihlášky a přidělí finance z celkové částky určené na tento program.

PPZAV - Program podpory záchranných archeologických výzkumů

- NPÚ je v tomto programu pověřen, aby zprostředkoval rozdělení financí mezi archeologické organizace, které vykonávají záchranné archeologické výzkumy spojené se stavbami stavebníků, kteří nejsou podnikateli. Krajské archeologické komise ÚOP NPÚ a ústřední archeologická komise NPÚ rozděluje finanční prostředky na základě podaných žádostí.

-
- Veškeré potřebné a podrobné údaje o všech programech MK ČR jsou na webových stránkách MK ČR – www.mkcr.cz
  - U každého programu je nutná finanční spoluúčast majitele památky.

kraj

Granty Pardubického kraje

- V oblasti památkové péče má Pardubický kraj v současné době Program podpory stavební obnovy a restaurování kulturních památek a drobných objektů památkového charakteru. U tohoto programu je opět nutná finanční spoluúčast žadatele.
- Podrobné údaje jsou na webu kraje www.pardubickykraj.cz

obec

- Provázanost procentuálního podílu u měst a obcí s MPR nebo MPZ v programu PMPRZ
- Vlastní dotační tituly obcí - u plošných ochran - fasády, okna, střešní krytina
- na opravy oken, dveře, atd. kulturních památek či provedení jejich kopií

jiné dotační tituly

Integrovaný operační program

- Zásady pro spolufinancování obnovy památek ze zdrojů Evropské unie jsou uveřejněny na webu MK ČR.
- Cílem je nejen oprava památek, ale i oživení a navrácení do života společnosti.
- V Pardubickém kraji je z tohoto programu financována obnova Zámeckého návrší v Litomyšli (piaristický kostel Nalezení sv. Kříže, piaristické kolej, zámecký pivovar, jízdárna, konírna, kočárovna a anglický park u zámku).

-
- Vláda ČR schválila MEMORANDUM o porozumění pro implementaci finančního mechanismu EHP/Norska 2009–2014. Přihlášky do tohoto fondu se zasílají na MK ČR, podrobné informace jsou opět uveřejněny na webu MK ČR.

Norské fondy – FM EHP/Norska

V Pardubickém kraji byla z tohoto fondu financována obnova interiéru a první etapa restaurování mobiliáře kostela Panny Marie Pomocnice křesťanů na Chlumku v Luži. Je připravena druhá etapa obnovy této památky.

Regionální operační program NUTS II Severovýchod zahrnuje Pardubický kraj, Královéhradecký kraj a Liberecký kraj a v rámci několika operačních programů čerpá finanční prostředky EU. Bližší informace jsou na internetu na ROP Severovýchod

Z tohoto programu byla realizována:

- oprava areálu středověké tvrze Orlice
- kostela sv. Josefa v Chrudimi se zahradami (Muzeum barokních soch)
- bezbariérový přístup ke kostelu Panny Marie na Chlumku v Luži.

-
- rekonstrukce a přístavba muzea v České Třebové
  - úprava areálu Betléma v Hlinsku
  - Do konce letošního roku bude dokončena obnova arkád zámku a jeho nádvoří, interiéru márnice na hřbitově a sousoší Kalvárie v Moravské Třebové - cesta od renesance k baroku
  - V příštím roce má být dokončena rekonstrukce komplexu budov staré radnice (soudu) a vězení ve Vysokém Mýtě na Muzeum českého karosářství a akce Zvýšení atraktivity a rozšíření návštěvnických služeb zámku Pardubice

❖ Proměna NPÚ od 1.1.2013

Současný stav

- Ústřední pracoviště v Praze
- 14 územních odborných pracovišť (počet krajů)
- Roční rozpočet cca 1.2 miliardy Kč
- Počet zpřístupněných objektů ve správě NPÚ 99
- V roce 2011 navštívilo hrady a zámky 4 374 437 návštěvníků

Hlavní činnosti NPÚ

- Výzkum a vývoj, odborné a metodické činnosti usměrňující péči o památky ve vlastnictví a správě jiných subjektů a památkově chráněná území
- Péče o soubor zpřístupněných hradů a zámků ve správě NPÚ, mimo to také poskytuje metodickou pomoc dalším vlastníkům zpřístupněných památek

Rok 2013

- Největší proměna od vzniku sjednoceného NPÚ v r. 2003
- Restrukturalizace pracovních pozic a organizačního schématu
- Smyslem je centralizovat efektivně činnosti, na kterých bude možné šetřit finanční prostředky

Dne 20.září 2012 podepsala ministryně kultury nový
statut

od 1.1.2013 vzniká:

- Generální ředitelství v Praze
- 14 územních odborných pracovišť (ÚOP)
- 4 územní památkové správy (ÚPS):
České Budějovice, Praha, Sychrov, Kroměříž

Objekty na území Pardubického kraje budou řízeny
ÚOP Sychrov

Kontakty na ÚOP NPÚ Pardubice:

- Rozcestník NPÚ: www.npu.cz
- Identifikátor dat. schránky: 2cy8h6t
- Telefon: 466 797 752
- Mail: pemlova@pardubice.npu.cz

Děkuji Vám za pozornost 😊

N. Pemlová